VERORDENING (EU) 2017/1515 VAN DE COMMISSIE

van 31 augustus 2017

tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 808/2004 van het Europees Parlement en de Raad betreffende communautaire statistieken over de informatiemaatschappij voor referentiejaar 2018

(Voor de EER relevante tekst)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EG) nr. 808/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende communautaire statistieken over de informatiemaatschappij ([1]), en met name artikel 8, lid 2,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Bij Verordening (EG) nr. 808/2004 is een gemeenschappelijk kader vastgesteld voor de systematische productie van Europese statistieken over de informatiemaatschappij.

(2) Er zijn uitvoeringsbepalingen nodig om te bepalen welke gegevens moeten worden verstrekt voor het opstellen van de statistieken in module 1: „Het bedrijfsleven en de informatiemaatschappij" en module 2: „Particulieren, huishoudens en de informatiemaatschappij", en om de termijnen voor de indiening ervan vast te stellen.

(3) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Comité voor het Europees statistisch systeem,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De gegevens die moeten worden ingediend voor de productie van Europese statistieken over de informatiemaatschappij zoals bedoeld in artikel 3, lid 2, en artikel 4 van Verordening (EG) nr. 808/2004 in module 1: „Het bedrijfsleven en de informatiemaatschappij" en module 2: „Particulieren, huishoudens en de informatiemaatschappij", zijn zoals omschreven in de bijlagen I en II bij deze verordening.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 31 augustus 2017.

Voor de Commissie

De voorzitter

Jean-Claude JUNCKER

([1]) PB L 143 van 30.4.2004, blz. 49.

BIJLAGE I

MODULE 1: HET BEDRIJFSLEVEN EN DE INFORMATIEMAATSCHAPPIJ

A. ONDERWERPEN EN KENMERKEN DAARVAN

1. De voor het referentiejaar 2018 te behandelen onderwerpen uit de lijst in bijlage I bij Verordening (EG) nr. 808/2004 zijn:

   a) ICT-systemen en het gebruik ervan in bedrijven;

   b) gebruik van internet en andere elektronische netwerken door bedrijven;

   c) elektronische handel (e-handel);

   d) elektronisch zakendoen en organisatorische aspecten;

   e) ICT-vaardigheid in de bedrijfseenheid en de behoefte aan ICT-vaardigheden;

   f) toegang tot en gebruik van technologieën die een verbinding met internet of andere netwerken vanaf elke plek en op elk moment mogelijk maken („ubiquitous connectivity").

2. De volgende bedrijfskenmerken moeten worden verzameld:

   a) **ICT-systemen en het gebruik ervan in bedrijven**

      i) voor alle bedrijven:

         — computergebruik;

      ii) voor bedrijven die computers gebruiken:

         — (facultatief) aantal werknemers of percentage van het totale aantal werknemers die een computer gebruiken voor zakelijke doeleinden.

   b) **Gebruik van internet en andere elektronische netwerken door bedrijven**

      i) voor bedrijven die computers gebruiken:

         — toegang tot internet;

      ii) voor bedrijven met toegang tot internet:

         — aantal werknemers of percentage van het totale aantal werknemers die een computer met toegang tot internet gebruiken voor zakelijke doeleinden;

         — internetverbinding: een vorm van vaste verbinding;

         — internetverbinding: verstrekking van draagbare apparaten die een mobiele verbinding via mobieletelefoonnetwerken mogelijk maken, voor zakelijke doeleinden;

         — beschikken over een website;

         — betalen voor advertenties op internet;

      iii) voor bedrijven die een vorm van vaste verbinding met internet hebben:

         — maximale downloadsnelheid van snelste vaste internetverbinding volgens contract in Mbit/s binnen de volgende bandbreedtes: [0, < 2], [2, < 10], [10, < 30], [30, < 100], [≥ 100];

      iv) voor bedrijven die hun werknemers voor zakelijke doeleinden draagbare apparaten verschaffen die een mobiele internetverbinding via mobieletelefoonnetwerken mogelijk maken:

         — aantal werknemers of percentage van het totale aantal werknemers die voor zakelijke doeleinden beschikken over een door het bedrijf verstrekt draagbaar apparaat dat met internet kan worden verbonden via mobieletelefoonnetwerken;

         — verstrekking van draagbare apparaten voor toegang tot het e-mailsysteem van het bedrijf;

— verstrekking van draagbare apparaten om toegang tot de documenten van het bedrijf te krijgen en deze te kunnen wijzigen;

— verstrekking van draagbare apparatuur om specifieke voor het bedrijf ontwikkelde software te gebruiken;

v) voor bedrijven met een website, informatie over de verlening van de volgende faciliteiten:

— beschrijving van goederen of diensten, prijslijsten;

— bestellingen, reserveringen of boekingen via internet;

— mogelijkheid voor bezoekers om via internet goederen of diensten te personaliseren of te ontwerpen;

— geplaatste bestellingen volgen of hun status nagaan;

— gepersonaliseerde inhoud op de website voor regelmatige/terugkerende bezoekers;

— links of verwijzingen naar de socialemediaprofielen van het bedrijf;

vi) voor bedrijven die betalen voor reclame op internet, gebruik van een van de volgende methoden voor gerichte reclame:

— reclamemethode op basis van de inhoud van webpagina's of de door gebruikers ingevulde zoektermen;

— reclamemethode op basis van het volgen van activiteiten of profielen van internetgebruikers;

— reclamemethode op basis van de bepaling van de geografische locatie van internetgebruikers;

— elke andere methode voor gerichte reclame op internet die niet hierboven is gespecificeerd.

c) **Elektronische handel (e-handel)**

i) voor bedrijven die computers gebruiken:

— ontvangst van orders voor goederen of diensten via een website of apps (internetverkoop) in het voorafgaande kalenderjaar;

— ontvangst van orders voor goederen of diensten via EDI-berichten (EDI-verkoop) in het voorafgaande kalenderjaar;

— (facultatief) plaatsing van orders voor goederen of diensten via een website, apps of een EDI-bericht in het voorafgaande kalenderjaar;

ii) voor bedrijven die orders voor goederen of diensten hebben ontvangen die zijn geplaatst via een website of apps in het voorafgaande kalenderjaar:

— waarde van de omzet, uitgedrukt in absolute cijfers of in procenten van de totale omzet, van de e-verkoop die resulteerde uit via een website of apps ontvangen orders in het voorafgaande kalenderjaar;

— percentage van de omzet uit orders ontvangen via een website of apps, uitgesplitst naar verkopen aan particuliere klanten (business-to-consumer: b2c), verkopen aan andere bedrijven (business-to-business: b2b) en aan overheidsinstanties (business-to-government: b2g) in het voorafgaande kalenderjaar;

— ontvangst van orders voor goederen of diensten via de eigen website of apps (met inbegrip van die van moederondernemingen of filialen, extranetten) in het voorafgaande kalenderjaar;

— ontvangst van orders voor goederen of diensten via een website van een elektronische beurs of apps die door verscheidene ondernemingen voor het verhandelen van goederen zijn gebruikt in het voorafgaande kalenderjaar;

— percentage van de omzet uit orders ontvangen via een website of apps, uitgesplitst naar orders ontvangen via de eigen website of apps (met inbegrip van die moederondernemingen of filialen, extranetten) en naar orders ontvangen via een website van een elektronische beurs of apps die door verscheidene ondernemingen voor het handelen in goederen zijn gebruikt in het voorafgaande kalenderjaar;

iii) voor bedrijven die via EDI-berichten orders voor goederen of diensten hebben ontvangen in het voorafgaande kalenderjaar:

— waarde van de omzet of percentage van de totale omzet van de e-verkoop die resulteerde uit via EDI-berichten ontvangen orders in het voorafgaande kalenderjaar;

iv) voor bedrijven die orders voor goederen of diensten hebben geplaatst via een website, apps of een EDI-bericht (met uitzondering van handmatig getypte e-mails) in het voorafgaande kalenderjaar:

— (facultatief) plaatsing van orders voor goederen of diensten via een website of apps in het voorafgaande kalenderjaar;

— (facultatief) plaatsing van orders voor goederen of diensten via EDI-berichten in het voorafgaande kalenderjaar;

— (facultatief) plaatsing van orders via een website, apps of een EDI-bericht voor goederen of diensten met een waarde van minstens 1 % van de totale waarde van de aankopen in het voorafgaande kalenderjaar.

d) **Elektronisch zakendoen en organisatorische aspecten**

i) voor bedrijven die computers gebruiken:

— gebruik van 3D-printers van het bedrijf in het voorafgaande kalenderjaar;

— gebruik van printdiensten van andere ondernemingen in het voorafgaande kalenderjaar;

— (facultatief) gebruik van industriële robots;

— (facultatief) gebruik van dienstenrobots;

— (facultatief) analyse in het voorafgaande kalenderjaar van „big data" met behulp van de gegevens van de onderneming met slimme apparaten of sensoren als gegevensbron;

— (facultatief) analyse in het voorafgaande kalenderjaar van „big data" met behulp van plaatsbepalingsgegevens als gegevensbron;

— (facultatief) analyse in het voorafgaande kalenderjaar van „big data" met behulp van gegevens die afkomstig zijn van sociale media als gegevensbron;

— (facultatief) analyse in het voorafgaande kalenderjaar van „big data" met behulp van andere gegevensbronnen, die niet in dit punt zijn gespecificeerd;

— facturen verzonden in elektronische vorm in een standaardstructuur die geschikt is voor automatische verwerking (e-facturen), met uitzondering van de overdracht van PDF-bestanden, in het voorafgaande kalenderjaar;

— facturen verzonden in een elektronische vorm die niet geschikt is voor automatische verwerking, met inbegrip van de verzending van PDF-bestanden, in het voorafgaande kalenderjaar;

— facturen verzonden in papieren vorm in het voorafgaande kalenderjaar;

— (facultatief) ontvangst van facturen in elektronische vorm, in een standaardstructuur die geschikt is voor automatische verwerking (e-facturen), met uitzondering van de overdracht van PDF-bestanden, in het voorafgaande kalenderjaar;

— (facultatief) ontvangst van facturen in een elektronische vorm die niet geschikt is voor automatische verwerking, met inbegrip van de verzending van PDF-bestanden, in het voorafgaande kalenderjaar;

— (facultatief) ontvangst van facturen in papieren vorm in het voorafgaande kalenderjaar;

ii) voor bedrijven die gebruikmaken van 3D-printen in het voorafgaande kalenderjaar:

— printen van prototypes of modellen voor de verkoop;

— printen van prototypes of modellen voor intern gebruik;

— printen van voor de verkoop bestemde goederen, met uitzondering van prototypes en modellen;

— printen van goederen die worden gebruikt in het productieproces van het bedrijf, met uitzondering van prototypes of modellen;

iii) voor bedrijven die dienstrobots gebruiken:

— (facultatief) gebruik voor bewaking, beveiliging of inspectietaken;

— (facultatief) gebruik voor het vervoer van personen of goederen;

— (facultatief) gebruik voor reiniging of afvalverwijdering;

— (facultatief) gebruik voor voorraadbeheersystemen;

— (facultatief) gebruik voor montagewerkzaamheden door dienstrobots;

— (facultatief) gebruik voor robots voor werkzaamheden als winkelbediende;

— (facultatief) gebruik voor bouwwerkzaamheden of voor schadeherstel;

iv) voor bedrijven die „big data" analyseren in het voorafgaande kalenderjaar:

— (facultatief) gebruik van de werknemers van het bedrijf voor de uitvoering van de analyse van „big data" in het voorafgaande kalenderjaar;

— (facultatief) gebruik van externe dienstverleners voor de uitvoering van de analyse van „big data" in het voorafgaande kalenderjaar;

v) voor bedrijven die facturen in elektronische vorm hebben verzonden, in een standaardstructuur die geschikt is voor automatische verwerking (e-facturen), met uitzondering van de overdracht van PDF-bestanden, in het voorafgaande kalenderjaar:

— (facultatief) aandeel e-facturen als percentage van alle verzonden facturen, of aandeel e-facturen als percentage van alle verzonden facturen in het volgende bereik: [0, < 10], [10, < 25], [25, < 50], [50, < 5], [≥ 75], in het voorafgaande kalenderjaar;

— (facultatief) e-facturen verzonden aan andere bedrijven (business-to-business: b2b) in het voorafgaande kalenderjaar;

— (facultatief) e-facturen verzonden aan overheidsinstanties (business-to-government: b2g) in het voorafgaande kalenderjaar;

— (facultatief) e-facturen verzonden aan particuliere klanten (business-to-consumer: b2c) in het voorafgaande kalenderjaar;

vi) voor bedrijven die facturen in elektronische vorm hebben ontvangen, in een standaardstructuur die geschikt is voor automatische verwerking (e-facturen), met uitzondering van de overdracht van PDF-bestanden, in het voorafgaande kalenderjaar:

— (facultatief) aandeel e-facturen als percentage van alle ontvangen facturen, of aandeel e-facturen als percentage van alle ontvangen facturen in het volgende bereik: [0, < 10], [10, < 25], [25, < 50], [50, < 75], [≥ 75], in het voorafgaande kalenderjaar.

e) **ICT-vaardigheid in de bedrijfseenheid en de behoefte aan ICT-vaardigheden**

i) voor bedrijven die computers gebruiken:

— ICT-specialisten in dienst hebben;

— in het voorafgaande kalenderjaar een vorm van opleiding hebben aangeboden die gericht is op de ontwikkeling van ICT-vaardigheden voor ICT-specialisten;

— in het voorafgaande kalenderjaar een vorm van opleiding hebben aangeboden die gericht is op de ontwikkeling van ICT-vaardigheden voor andere werknemers;

— aanwerving of poging tot aanwerving van ICT-specialisten in het voorafgaande kalenderjaar;

— uitvoering van de volgende ICT-taken in het voorafgaande kalenderjaar, onderverdeeld naar „Voornamelijk door eigen werknemers met inbegrip van moederondernemingen of filialen", „Voornamelijk door externe leverancier" of „Niet van toepassing":

— onderhoud van de ICT-infrastructuur (servers, computers, printers, netwerken);

— ondersteuning voor kantoorsoftware;

— ontwikkeling van bedrijfsbeheersoftware/-systemen;

— ondersteuning voor bedrijfsbeheersoftware/-systemen;

— ontwikkeling van weboplossingen;

— ondersteuning voor weboplossingen;

— ICT-veiligheid en gegevensbescherming;

ii) voor bedrijven die computers gebruiken en die in het voorafgaande kalenderjaar ICT-specialisten hebben aangeworven of hebben getracht aan te werven:

— vacatures voor ICT-specialisten die moeilijk konden worden ingevuld.

f) **Toegang tot en gebruik van technologieën die een verbinding met internet of andere netwerken vanaf elke plek en op elk moment mogelijk maken („ubiquitous connectivity")**

i) voor bedrijven met toegang tot internet:

— gebruik van cloudcomputingdiensten met uitzondering van gratis diensten;

ii) voor bedrijven met toegang tot internet die cloudcomputingdiensten hebben gekocht:

— gebruik van e-mail als cloudcomputingdienst;

— gebruik van kantoorsoftware als cloudcomputingdienst;

— hosting van de databank(en) van het bedrijf als cloudcomputingdienst;

— het opslaan van bestanden als cloudcomputingdienst;

— het gebruik van softwaretoepassingen voor financieel beheer of boekhouding als cloudcomputingdienst;

— gebruik van customer relationship management (CRM), een softwaretoepassing voor het beheer van klantengegevens als cloudcomputingdienst;

— gebruik van computervermogen waarop de eigen software van het bedrijf draait als cloudcomputingdienst;

— gebruik van cloudcomputingdiensten op gedeelde servers van dienstverleners;

— gebruik van cloudcomputingdiensten op uitsluitend voor het bedrijf bestemde servers van dienstverleners.

3. De volgende achtergrondinformatie moet worden verzameld bij alle ondernemingen, of verkregen uit alternatieve bronnen:

— de belangrijkste economische activiteit van het bedrijf in het voorafgaande kalenderjaar;

— het gemiddelde aantal werknemers in het voorafgaande kalenderjaar;

— de totale waarde van de omzet, met uitzondering van btw, in het voorafgaande kalenderjaar.

B. TOEPASSINGSGEBIED

De in deel A, punten 2 en 3, vermelde kenmerken worden verzameld voor de volgende bedrijfscategorieën:

1. economische activiteit: bedrijven ingedeeld in de volgende categorieën van de NACE Rev. 2:

NACE Rev. 2-categorie	Omschrijving
Sectie C	Industrie
Sectie D, E	Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht, distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering
Sectie F	Bouwnijverheid
Sectie G	Groot- en detailhandel; reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen
Sectie H	Vervoer en opslag
Sectie I	Verschaffen van accommodatie en maaltijden

NACE Rev. 2-categorie	Omschrijving
Sectie J	Informatie en communicatie
Sectie L	Exploitatie van en handel in onroerend goed
Afdelingen 69-74	Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten
Sectie N	Administratieve en ondersteunende diensten
Groep 95.1	Reparatie van computers en communicatieapparatuur

2. bedrijfsgrootte: bedrijven met tien of meer werknemers. Bedrijven met minder dan tien werknemers kunnen facultatief worden opgenomen;

3. geografisch bereik: bedrijven gevestigd op het grondgebied van de lidstaat.

C. REFERENTIEPERIODEN

De referentieperiode is 2017 voor de kenmerken die betrekking hebben op het voorafgaande kalenderjaar. De referentieperiode is 2018 voor de overige kenmerken.

D. UITSPLITSINGEN VAN DE GEGEVENS

Voor de in deel A, punt 2, vermelde onderwerpen en de bijbehorende kenmerken worden de volgende achtergrondkenmerken verstrekt:

1. onderverdeling naar economische activiteit: overeenkomstig de volgende aggregaten van de NACE Rev. 2:

NACE Rev. 2-aggregatie voor de mogelijke berekening van nationale aggregaten
10 + 11 + 12 + 13 + 14 + 15 + 16 + 17 + 18
19 + 20 + 21 + 22 + 23
24 + 25
26 + 27 + 28 + 29 + 30 + 31 + 32 + 33
35 + 36 + 37 + 38 + 39
41 + 42 + 43
45 + 46 + 47
47
49 + 50 + 51 + 52 + 53
55
58 + 59 + 60 + 61 + 62 + 63
68
69 + 70 + 71 + 72 + 73 + 74
77 + 78 + 79 + 80 + 81 + 82
26.1 + 26.2 + 26.3 + 26.4 + 26.8 + 46.5 + 58.2 + 61 + 62 + 63.1 + 95.1

NACE Rev. 2-aggregatie voor de mogelijke berekening van Europese aggregaten
10 + 11 + 12
13 + 14 + 15

16 + 17 + 18
26
27 + 28
29 + 30
31 + 32 + 33
45
46
55 + 56
58 + 59 + 60
61
62 + 63
77 + 78 + 80 + 81 + 82
79
95.1

2. onderverdeling naar grootteklasse: de gegevens worden onderverdeeld naar de volgende grootteklassen van het aantal werknemers:

Grootteklasse
10 of meer werknemers
10 t/m 49 werknemers
50 t/m 249 werknemers
250 of meer werknemers

Wanneer beschikbaar, zal er een uitsplitsing van de gegevens worden verstrekt overeenkomstig de volgende tabel:

Grootteklasse
0 t/m 9 werknemers (facultatief)
2 t/m 9 werknemers (facultatief)
0 t/m 1 werknemers (facultatief)

E. FREQUENTIE

De in deze bijlage voorgeschreven gegevens worden eenmaal verstrekt voor 2018.

F. TERMIJNEN VOOR DE INDIENING VAN DE RESULTATEN

1. De geaggregeerde gegevens, zoals bedoeld in artikel 6 van en bijlage I, punt 6, bij Verordening (EG) nr. 808/2004, waar nodig gemarkeerd als vertrouwelijk of onbetrouwbaar, moeten uiterlijk op 5 oktober 2018 bij Eurostat worden ingediend. Uiterlijk op die datum moet de gegevensreeks zijn voltooid, gevalideerd en goedgekeurd.

2. De metagegevens, zoals bedoeld in artikel 6 van Verordening (EG) nr. 808/2004, worden uiterlijk op 31 mei 2018 aan Eurostat gezonden.

3. Het verslag over de kwaliteit, zoals bedoeld in artikel 7, lid 3, van Verordening (EG) nr. 808/2004, wordt uiterlijk op 5 november 2018 aan Eurostat gestuurd.

4. De gegevens en metagegevens worden bij Eurostat ingediend met gebruikmaking van de diensten van het centrale toegangspunt, overeenkomstig de door Eurostat gespecificeerde uitwisselingsnorm. Voor de metagegevens en het verslag over de kwaliteit wordt gebruikgemaakt van de door Eurostat bepaalde standaard-metagegevensstructuur.

BIJLAGE II

MODULE 2: PARTICULIEREN, HUISHOUDENS EN DE INFORMATIEMAATSCHAPPIJ

A. ONDERWERPEN EN KENMERKEN DAARVAN

1. De voor het referentiejaar 2018 te behandelen onderwerpen uit de lijst in bijlage II bij Verordening (EG) nr. 808/2004 zijn:

   a) toegang tot en gebruik van ICT door particulieren en/of in huishoudens;

   b) gebruik van internet en andere elektronische netwerken voor verschillende doeleinden door particulieren en/of in huishoudens;

   c) ICT-veiligheid en -betrouwbaarheid;

   d) ICT-vaardigheden;

   e) gebruik van ICT door particulieren voor de uitwisseling van informatie en diensten met overheden en bestuurlijke instanties (e-government);

   f) toegang tot en gebruik van technologieën die een verbinding met internet of andere netwerken vanaf elke plek en op elk moment mogelijk maken („ubiquitous connectivity").

2. De volgende kenmerken moeten worden verzameld:

   a) **Toegang tot en gebruik van ICT door particulieren en/of in huishoudens**

      i) voor alle huishoudens:

         — internettoegang thuis (met welke apparatuur dan ook: computers en smartphones, spelconsoles of e-readers);

      ii) voor huishoudens met toegang tot internet:

         — internetverbinding: vaste breedbandverbinding;

         — internetverbinding: mobiele breedbandverbinding (via een mobieletelefoonnetwerk van ten minste 3G);

         — (facultatief) internetverbinding: inbelverbinding via gewone telefoonlijn of ISDN;

         — (facultatief) internetverbinding: mobiele smalbandverbinding (via een mobieletelefoonnetwerk van minder dan 3G);

      iii) voor personen die werknemer of zelfstandige zijn, inclusief meewerkende gezinsleden, en die internet hebben gebruikt in de laatste twaalf maanden:

         — gebruik van computers, laptops, smartphones, tablets of andere draagbare apparaten, in de belangrijkste betaalde baan;

         — gebruik van andere elektronische apparatuur of machines, zoals die in de productielijnen, vervoer en andere diensten, met inbegrip van draagbare toestellen als die welke gebruikt worden voor voorraadbeheer, in de belangrijkste betaalde baan;

      iv) voor personen die werknemer of zelfstandige zijn, inclusief meewerkende gezinsleden, die gebruikmaken van computers, laptops, smartphones, tablets en andere draagbare apparaten in de belangrijkste betaalde baan, en die internet hebben gebruikt in de laatste twaalf maanden:

         — uitwisseling van e-mails of invoeren van gegevens in databanken in de belangrijkste betaalde baan, ten minste eenmaal per week;

         — creëren of bewerken van elektronische documenten, in de belangrijkste betaalde baan, ten minste eenmaal per week;

         — professioneel gebruik van sociale media in de belangrijkste betaalde baan, ten minste eenmaal per week;

         — gebruik van toepassingen om taken of instructies te ontvangen, met uitzondering van e-mails, in de belangrijkste betaalde baan, ten minste eenmaal per week;

— gebruik van voor het werk specifieke software (zoals voor ontwerp, gegevensanalyse, verwerking) in de belangrijkste betaalde baan, ten minste eenmaal per week;

— ontwikkelen of onderhouden van IT-systemen of software in de belangrijkste betaalde baan, ten minste eenmaal per week;

— verrichtte geen enkele van de vermelde activiteiten in de belangrijkste betaalde baan, ten minste eenmaal per week;

v) voor personen die werknemer of zelfstandige zijn, inclusief meewerkende gezinsleden, die gebruikmaken van computers, laptops, smartphones, tablets, andere draagbare apparaten of andere elektronische apparatuur of machines (zoals die in de productielijnen, vervoer of andere diensten) in de belangrijkste betaalde baan, en die internet hebben gebruikt in de laatste twaalf maanden:

— wijziging van de taken in de belangrijkste betaalde baan als gevolg van de invoering van nieuwe software of elektronische apparatuur, in de laatste twaalf maanden;

— (facultatief) betrokkenheid bij het kiezen, wijzigen of testen van de op het werk gebruikte software of elektronische apparatuur in de belangrijkste betaalde baan, in de laatste twaalf maanden;

— (facultatief) veranderingen in de aan repetitieve taken bestede tijd in de belangrijkste betaalde baan, in de laatste twaalf maanden: toename, afname, geen relevante verandering;

— (facultatief) veranderingen in de onafhankelijkheid bij de organisatie van eigen taken in de belangrijkste betaalde baan, in de laatste twaalf maanden: toename, afname, geen relevante verandering;

— (facultatief) veranderingen in het toezicht op de eigen prestaties in de belangrijkste betaalde baan, in de laatste twaalf maanden: toename, afname, geen relevante verandering;

— (facultatief) veranderingen in de tijd die wordt besteed aan het verwerven van nieuwe vaardigheden die nodig zijn voor het werk, in de belangrijkste betaalde baan, in de laatste twaalf maanden: toename, afname, geen relevante verandering;

— (facultatief) veranderingen in het gemak waarmee wordt samengewerkt met collega's of zakenpartners in de belangrijkste betaalde baan, in de laatste twaalf maanden: toename, afname, geen relevante verandering;

— (facultatief) veranderingen in de hoeveelheid onregelmatige werktijden (nacht, weekend, ploegendienst) in de belangrijkste betaalde baan, in de laatste twaalf maanden: toename, afname, geen relevante verandering;

— gemiddelde frequentie van werken vanuit huis in de laatste twaalf maanden: elke dag of bijna elke dag; ten minste eenmaal per week (maar niet elke dag); minder dan eenmaal per week, nooit.

b) **Gebruik van internet voor verschillende doeleinden door particulieren en/of in huishoudens**

i) voor alle particulieren:

— recentste internetgebruik, waar dan ook, met welke apparatuur dan ook: in de laatste drie maanden, tussen drie maanden en een jaar geleden; meer dan een jaar geleden; nooit internet gebruikt;

ii) voor particulieren die in de laatste drie maanden internet hebben gebruikt:

— gemiddelde frequentie van internetgebruik in de laatste drie maanden: elke dag of bijna elke dag; ten minste eenmaal per week (maar niet elke dag); minder dan eenmaal per week;

— gebruik van een desktopcomputer voor toegang tot internet in de laatste drie maanden;

— gebruik van laptop voor toegang tot internet in de laatste drie maanden;

— gebruik van tablet voor toegang tot internet in de laatste drie maanden;

— gebruik van mobiele telefoon of smartphone voor toegang tot internet in de laatste drie maanden;

— gebruik van andere mobiele apparatuur (bv. mediaspeler of afspeelapparaat voor videospelletjes, e-reader of smartwatch) voor toegang tot internet in de laatste drie maanden;

— internetgebruik voor privédoeleinden in de laatste drie maanden voor het versturen en ontvangen van e-mails;

— internetgebruik voor privédoeleinden in de laatste drie maanden om telefoongesprekken en videogesprekken (met webcam) te houden via internet (door gebruikmaking van toepassingen);

— internetgebruik voor privédoeleinden in de laatste drie maanden om deel te nemen aan sociale netwerken (gebruikersprofiel aanmaken, berichten of andere bijdragen plaatsen);

— internetgebruik voor privédoeleinden in de laatste drie maanden om informatie over goederen of diensten te zoeken;

— internetgebruik voor privédoeleinden in de laatste drie maanden om te luisteren naar muziek (bv. webradio, muziekstreaming);

— internetgebruik voor privédoeleinden in de laatste drie maanden om te kijken naar via internet gestreamde televisieprogramma's (rechtstreeks of herhaling) van televisieomroepen;

— internetgebruik voor privédoeleinden in de laatste drie maanden om te kijken naar video/tv/film op aanvraag (video on demand — VOD) via commerciële diensten;

— internetgebruik voor privédoeleinden in de laatste drie maanden om te kijken naar videomateriaal via sharingdiensten;

— internetgebruik in de laatste drie maanden voor privédoeleinden om spellen te spelen of te downloaden;

— internetgebruik voor privédoeleinden in de laatste drie maanden om gezondheidsinformatie te zoeken (bv. over letsel, ziekte, voeding, verbetering van de gezondheid);

— internetgebruik in de laatste drie maanden voor privédoeleinden om via een website of apps een medische afspraak te maken (bv. in een ziekenhuis of medisch centrum);

— internetgebruik voor privédoeleinden in de laatste drie maanden om goederen of diensten te verkopen (bv. via veilingen);

— internetgebruik voor privédoeleinden in de laatste drie maanden voor internetbankieren;

— gebruik van opslagruimte op internet voor privédoeleinden in de laatste drie maanden voor het opslaan van documenten, beelden, muziek, video's of andere bestanden;

— internetgebruik (met uitzondering van e-mails) in de laatste drie maanden voor de aan- of verkoop van aandelen, obligaties, fondsen of andere beleggingsdiensten voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— internetgebruik (met uitzondering van e-mails) in de laatste drie maanden voor de aanschaf of vernieuwing van bestaande verzekeringsovereenkomsten, met inbegrip van verzekeringen die worden aangeboden in combinatie met andere diensten voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— internetgebruik (met uitzondering van e-mails) in de laatste drie maanden voor het afsluiten van een lening of hypotheek of het aanvragen van krediet bij banken of andere financiële dienstverleners voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

iii) voor particulieren die in de laatste drie maanden elke dag of bijna elke dag internet hebben gebruikt:

— gebruik van internet meerdere keren per dag, in de laatste drie maanden;

iv) voor particulieren die in de laatste twaalf maanden internet hebben gebruikt:

— gebruik van een website of een app in de laatste twaalf maanden voor het aanvragen van accommodatie (zoals een kamer, appartement, huis, vakantiehuisje enz.) bij een andere particulier voor privédoeleinden: intermediaire websites of apps voor het aanvragen van accommodatie, andere websites of apps (met inbegrip van sociale netwerken), niet gebruikt;

— gebruik van een website of een app in de laatste twaalf maanden voor het aanvragen van vervoersdiensten (zoals per auto) bij een andere particulier voor privédoeleinden: intermediaire websites of apps voor het aanvragen van vervoersdiensten, andere websites of apps (met inbegrip van sociale netwerken), niet gebruikt;

— gebruik van intermediaire website of apps voor het verkrijgen van betaald werk in de afgelopen twaalf maanden: als belangrijkste inkomstenbron, als aanvullende inkomstenbron, niet gebruikt;

— laatste aankoop of bestelling van goederen of diensten via internet (met gebruikmaking van websites of apps; met uitzondering van bestellingen via handmatig getypte e-mails, short message service (SMS) of multimedia messaging services (MMS)) voor privégebruik met welke apparatuur dan ook: in de laatste drie maanden, tussen drie en twaalf maanden geleden; meer dan een jaar geleden; nooit iets gekocht of besteld via internet;

— gebruik van een smartphone voor privédoeleinden;

v) voor particulieren die internet hebben gebruikt voor e-handel (kopen of bestellen van goederen of diensten) in de laatste drie maanden:

— het aantal keren dat goederen of diensten via internet zijn gekocht of besteld voor privédoeleinden in de laatste drie maanden: aantal keren of in klassen: 1 of 2 keer, 3-5 keer, 6-10 keer, > 10 keer;

— de totale waarde van goederen of diensten (met uitzondering van aandelen en andere financiële diensten) die via internet zijn gekocht of besteld voor privédoeleinden in de laatste drie maanden: bedrag in euro of in klassen: minder dan 50 EUR, 50 tot 100 EUR, 100 tot 500 EUR, 500 tot 1 000 EUR, 1 000 EUR of meer;

vi) voor particulieren die internet hebben gebruikt voor e-handel (kopen of bestellen van goederen of diensten) in de laatste twaalf maanden:

— internetgebruik voor het kopen of bestellen van levensmiddelen of kruidenierswaren voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— internetgebruik voor het kopen of bestellen van huishoudartikelen (zoals meubelen, speelgoed enz., maar met uitzondering van consumentenelektronica) voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— internetgebruik voor het kopen of bestellen van geneesmiddelen voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— internetgebruik voor het bestellen van kleding of sportartikelen voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— internetgebruik voor het kopen of bestellen van computerhardware voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— internetgebruik voor het kopen of bestellen van elektronische apparatuur (inclusief camera's) voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— internetgebruik voor het kopen of bestellen van telecommunicatiediensten (zoals televisie, breedbandabonnementen, abonnementen op vaste of mobiele telefoonverbindingen, opladen van prepaidtelefoonkaarten) voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— internetgebruik voor het kopen of bestellen van vakantieaccommodatie (zoals hotels) voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— internetgebruik voor het kopen of bestellen van andere reisarrangementen (zoals vervoersbewijzen of autohuur) voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— internetgebruik voor het kopen of bestellen van toegangskaarten voor evenementen voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— internetgebruik voor het kopen of bestellen van films of muziek voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— internetgebruik voor het kopen of bestellen van boeken, tijdschriften of kranten voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— internetgebruik voor het kopen of bestellen van materiaal voor e-leren voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— internetgebruik voor het kopen of bestellen van videospelletjes, andere computersoftware en upgrades voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— internetgebruik voor het kopen of bestellen van andere goederen of diensten voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— internetgebruik voor het kopen of bestellen van goederen of diensten voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden, uitgesplitst naar oorsprong: verkopers in eigen land;

— internetgebruik voor het kopen of bestellen van goederen of diensten voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden, uitgesplitst naar oorsprong: verkopers in andere EU-landen;

— internetgebruik voor het kopen of bestellen van goederen of diensten voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden, uitgesplitst naar oorsprong: verkopers uit de rest van de wereld;

— internetgebruik voor het kopen of bestellen van goederen of diensten voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden, uitgesplitst naar oorsprong: land van herkomst van de verkopers is onbekend;

vii) voor personen die werknemer of zelfstandige zijn, inclusief meewerkende gezinsleden, die gebruikmaken van computers, laptops, smartphones, tablets, andere draagbare apparaten of andere elektronische apparatuur of machines (zoals die in de productielijnen, vervoer of andere diensten) in de belangrijkste betaalde baan, die internet hebben gebruikt en vanuit thuis hebben gewerkt in de laatste twaalf maanden:

— gebruik van internet voor de belangrijkste betaalde baan, in de laatste twaalf maanden.

c) **ICT-veiligheid en -betrouwbaarheid**

i) voor particulieren die in de laatste twaalf maanden internet hebben gebruikt:

— gebruik van eenvoudige log-in met gebruikersnaam en wachtwoord als identificatieprocedure voor internetdiensten (zoals internetbankieren, openbare diensten, bestellen of kopen van goederen of diensten via internet) voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— gebruik van log-in van sociale media voor andere diensten als identificatieprocedure voor internetdiensten (zoals internetbankieren, openbare diensten, bestellen of kopen van goederen of diensten via internet) voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— gebruik van een veiligheidstoken als identificatieprocedure voor internetdiensten (zoals internetbankieren, openbare diensten, bestellen of kopen van goederen of diensten via internet) voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— gebruik van elektronisch identificatiecertificaat of kaart in combinatie met kaartlezer als identificatiepreodcedure voor internetdiensten (zoals internetbankieren, openbare diensten, bestellen of kopen van goederen of diensten via internet) voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— gebruik van een procedure met de eigen mobiele telefoon (zoals een code die wordt toegekend via een bericht), procedure voor de identificatie voor internetdiensten (zoals internetbankieren, openbare diensten, bestellen of kopen van goederen of diensten via internet) voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— gebruik van een enkele pincodelijst (zoals een plastic kaart met codes, scratchcodes enz.) of „random" lettertekens van een wachtwoord als identificatieprocedure voor internetdiensten (zoals internetbankieren, openbare diensten, bestellen of kopen van goederen of diensten via internet) voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— gebruik van andere elektronische identificatieprocedures voor internetdiensten (zoals internetbankieren, openbare diensten, bestellen of kopen van goederen of diensten via internet) voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

— (facultatief) geen gebruik van elektronische identificatieprocedure voor internetdiensten (zoals internetbankieren, openbare diensten, bestellen of kopen van goederen of diensten via internet) voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden;

ii) voor particulieren die in de laatste twaalf maanden internet en een smartphone hebben gebruikt voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden:

— gebruik van eender welk type veiligheidssoftware of -dienst (zoals antivirus, antispam of firewall) automatisch geïnstalleerd of geleverd met het besturingssysteem op de smartphone die wordt gebruikt voor privédoeleinden;

— gebruik van eender welk type veiligheidssoftware of -dienst (zoals antivirus, antispam of firewall) geïnstalleerd door de particulier, door iemand anders of via een abonnement, op de smartphone die wordt gebruikt voor privédoeleinden;

— geen veiligheidssoftware of -dienst (zoals antivirus, antispam of firewall) geïnstalleerd op de smartphone die wordt gebruikt voor privédoeleinden;

— niet bekend of er enige vorm van beveiligingssoftware (zoals antivirus, antispam of firewall) is geïnstalleerd op de smartphone die wordt gebruikt voor privédoeleinden;

— verlies van informatie, documenten, afbeeldingen of andere soorten gegevens als gevolg van een virus of een ander type vijandig programma op de smartphone die wordt gebruikt voor privédoeleinden;

— geen verlies van informatie, documenten, afbeeldingen of andere soorten gegevens als gevolg van een virus of een ander type vijandig programma op de smartphone die wordt gebruikt voor privédoeleinden;

— onbekend of er sprake is van verlies van informatie, documenten, afbeeldingen of andere soorten gegevens als gevolg van een virus of een ander type vijandig programma op de smartphone die wordt gebruikt voor privédoeleinden;

— beperking of weigering van toegang tot de persoonsgegevens (zoals locatie, contactenlijst) en wel ten minste één keer bij het gebruik of de installatie van een toepassing op de smartphone die wordt gebruikt voor privédoeleinden;

— beperking of weigering van toegang tot de persoonsgegevens (zoals locatie, contactenlijst) bij het gebruik of de installatie van een toepassing op de smartphone die wordt gebruikt voor privédoeleinden;

— niet bekend met de mogelijkheid van beperking of weigering van toegang tot de persoonsgegevens (zoals locatie, contactenlijst) bij het gebruik of de installatie van een toepassing op de smartphone die wordt gebruikt voor privédoeleinden;

— geen gebruik van toepassingen op de smartphone die wordt gebruikt voor privédoeleinden;

iii) voor particulieren die in de laatste twaalf maanden geen ingevulde formulieren voor privédoeleinden via de website van een overheidsinstantie hebben ingediend, hoewel de indiening van officiële formulieren vereist was, redenen om niet in te dienen:

— bezorgdheid over bescherming en beveiliging van persoonsgegevens in de laatste twaalf maanden.

d) **ICT-vaardigheden**

i) voor personen die werknemer of zelfstandige zijn, inclusief meewerkende gezinsleden, die gebruikmaken van computers, laptops, smartphones, tablets, andere draagbare apparaten of andere elektronische apparatuur of machines (zoals die in de productielijnen, vervoer of andere diensten) in de belangrijkste betaalde baan, en die internet hebben gebruikt in de laatste twaalf maanden:

— heeft geleerd gebruik te maken van nieuwe software of elektronische apparatuur voor de belangrijkste betaalde baan, in de laatste twaalf maanden;

— perceptie van vaardigheden in het gebruik van computers, software en toepassingen, in de belangrijkste betaalde baan: meer opleiding nodig om eigen taken te kunnen verrichten, vaardigheden sluiten goed aan bij eigen taken, heeft vaardigheden om meer veeleisende taken te kunnen verrichten;

ii) voor particulieren die internet hebben gebruikt in de laatste twaalf maanden, leeractiviteiten zijn verricht om vaardigheden in verband met het gebruik van computers, software of toepassingen te verbeteren:

— gratis opleiding via internet of zelfstudie, in de laatste twaalf maanden;

— opleiding wordt betaald door de betrokkene, in de laatste twaalf maanden;

— gratis opleiding door openbare programma's of andere organisaties, anders dan de eigen werkgever, in de laatste twaalf maanden;

— opleiding betaald of verstrekt door de eigen werkgever, in de laatste twaalf maanden;

— opleiding op de werkplek (bijvoorbeeld collega's, toezichthouders), in de laatste twaalf maanden;

iii) voor particulieren die internet hebben gebruikt en leeractiviteiten hebben verricht om vaardigheden te verbeteren in verband met het gebruik van computers, software of toepassingen in de laatste twaalf maanden, gebied waarop de opleiding werd gegeven:

— (facultatief) online marketing of e-handel, in de laatste twaalf maanden;

— (facultatief) sociale media, in de laatste twaalf maanden;

— (facultatief) programmeertalen, met inbegrip van ontwerp of beheer van websites, in de laatste twaalf maanden;

— (facultatief) analyse van gegevens of beheer van databanken, in de laatste twaalf maanden;

— (facultatief) onderhoud van computernetwerken, servers enz., in de laatste twaalf maanden;

— (facultatief) IT-veiligheid of privacybeheer, in de laatste twaalf maanden;

— (facultatief) specifieke softwaretoepassingen voor het werk, in de laatste twaalf maanden;

— (facultatief) andere gebieden van opleiding in verband met het gebruik van computers, software of toepassingen, in de laatste twaalf maanden.

e) **Gebruik van ICT door particulieren voor de uitwisseling van informatie en diensten met overheden en bestuurlijke instanties (e-government)**

i) voor particulieren die in de laatste twaalf maanden internet hebben gebruikt:

— internetgebruik voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden om informatie van websites of apps van overheidsinstanties of openbare diensten te verkrijgen (met uitzondering van handmatig getypte e-mails);

— internetgebruik voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden om officiële formulieren van websites van overheidsinstanties of openbare diensten te downloaden/printen (met uitzondering van handmatig getypte e-mails);

— internetgebruik voor privédoeleinden in de laatste twaalf maanden om ingevulde webformulieren in te dienen bij overheidsinstanties of openbare diensten (met uitzondering van handmatig getypte e-mails);

ii) voor particulieren die in de laatste twaalf maanden geen ingevulde formulieren voor privédoeleinden via de website van een overheidsinstantie hebben ingediend:

— hebben in de laatste twaalf maanden geen ingevulde formulieren ingediend omdat het indienen van officiële formulieren voor privédoeleinden niet nodig was;

iii) voor particulieren die in de laatste twaalf maanden geen ingevulde formulieren voor privédoeleinden via de website van een overheidsinstantie hebben ingediend, hoewel de indiening van officiële formulieren vereist was, redenen om niet in te dienen:

— er was geen dergelijke websitedienst beschikbaar;

— onvoldoende vaardigheden of kennis (bv. wisten niet hoe de website gebruikt moest worden of het gebruik ervan was te ingewikkeld);

— iemand anders heeft de formulieren namens de respondent ingediend (bv. een consultant, belastingadviseur, vriend of familielid);

— andere reden(en) om geen ingevulde formulieren via internet naar overheidsinstanties te sturen.

f) **Toegang tot en gebruik van technologieën die een verbinding met internet of andere netwerken vanaf elke plek en op elk moment mogelijk maken („ubiquitous connectivity")**

i) voor particulieren die in de laatste drie maanden internet hebben gebruikt:

— gebruik van mobiele telefoon of smartphone voor toegang tot internet, niet thuis of op het werk, in de laatste drie maanden;

— gebruik van laptop voor internettoegang, niet thuis of op het werk, in de laatste drie maanden;

— gebruik van tablet voor internettoegang, niet thuis of op het werk, in de laatste drie maanden;

— gebruik van andere mobiele apparatuur (bv. mediaspeler of afspeelapparaat voor videospelletjes, e-reader of smartwatch) voor internettoegang, niet thuis of op het werk, in de laatste drie maanden;

— geen gebruik van mobiele apparatuur voor internettoegang, niet thuis of op het werk, in de laatste drie maanden;

ii) voor personen die werknemer of zelfstandige zijn, inclusief meewerkende gezinsleden, die gebruikmaken van computers, laptops, smartphones, tablets, andere draagbare apparaten of andere elektronische apparatuur of machines (zoals die in de productielijnen, vervoer of andere diensten) in de belangrijkste betaalde baan, en die internet hebben gebruikt in de laatste twaalf maanden:

— (facultatief) frequentie van werken op een externe plek (zoals een bouwplaats, landbouwgrond of andere openbare/particuliere ruimte) of onderweg (zoals in een voertuig) in de laatste twaalf maanden: elke dag of bijna elke dag; ten minste eenmaal per week (maar niet elke dag); minder dan eenmaal per week, nooit;

iii) voor personen die werknemer of zelfstandige zijn, inclusief meewerkende gezinsleden, die gebruikmaken van computers, laptops, smartphones, tablets, andere draagbare apparaten of andere elektronische apparatuur of machines (zoals die in de productielijnen, vervoer en andere diensten) in de belangrijkste betaalde baan, werkzaam bij een externe website (zoals een bouwplaats, landbouwgrond of andere openbare/particuliere ruimte) of onderweg (zoals in een voertuig), en internet hebben gebruikt in de laatste twaalf maanden:

— (facultatief) gebruik van smartphones, tablets, laptops en andere draagbare apparaten voor eigen baan bij een externe website (zoals een bouwplaats, landbouwgrond of andere openbare/particuliere ruimte) of onderweg (zoals in een voertuig) in de laatste twaalf maanden.

B. TOEPASSINGSGEBIED

1. De statistische eenheden voor de in deel A, punt 2, van deze bijlage vermelde kenmerken die betrekking hebben op huishoudens zijn: huishoudens waarvan ten minste één lid tot de leeftijdsgroep 16-74 jaar behoort.

2. De statistische eenheden voor de in deel A, punt 2, van deze bijlage vermelde kenmerken die betrekking hebben op particulieren zijn: particulieren in de leeftijdsgroep van 16-74 jaar.

3. Het geografische bereik bestrijkt de huishoudens of particulieren die op het grondgebied van de desbetreffende lidstaat wonen.

C. REFERENTIEPERIODE

De voornaamste referentieperiode voor het verzamelen van statistieken is het eerste kwartaal van 2018.

D. SOCIAALECONOMISCHE ACHTERGRONDKENMERKEN

1. Voor de in deel A, punt 2, van deze bijlage vermelde onderwerpen en kenmerken daarvan die betrekking hebben op huishoudens, worden de volgende achtergrondkenmerken verzameld:

a) regio van verblijf (volgens NUTS 1);

b) (facultatief) regio van verblijf (volgens NUTS 2);

c) geografische locatie: wonend in een minder ontwikkelde regio, wonend in een overgangsregio of wonend in een meer ontwikkelde regio;

d) urbanisatiegraad: wonend in een dichtbevolkt gebied, wonend in een gebied met middelhoge bevolkingsdichtheid of wonend in een dunbevolkt gebied;

e) type huishouden: aantal personen in het huishouden: (facultatief) het aantal personen in de leeftijdsgroep van 16-24 jaar; (facultatief) het aantal studenten in de leeftijdsgroep van 16-24 jaar; (facultatief) het aantal personen in de leeftijdsgroep van 25-64 jaar; (facultatief) het aantal personen in de leeftijdsgroep van 65 jaar of ouder en, afzonderlijk te verzamelen: het aantal kinderen onder 16 jaar, (facultatief) het aantal kinderen in de leeftijdsgroep van 14-15 jaar, (facultatief) het aantal kinderen in de leeftijdsgroep van 5-13 jaar, (facultatief) het aantal kinderen van 4 jaar en jonger;

f) (facultatief) nettomaandinkomen van het huishouden, dat wordt verzameld als waarde of als met inkomenskwartielen compatibele grootteklasse;

g) (facultatief) gestandaardiseerd totaal nettomaandinkomen van het huishouden in kwintielen.

2. Voor de in deel A, punt 2, van deze bijlage vermelde onderwerpen en kenmerken daarvan die betrekking hebben op particulieren, worden de volgende achtergrondkenmerken verzameld:

a) geslacht;

b) geboorteland, waarbij wordt gespecificeerd of de persoon in het land zelf is geboren of in een ander land; indien het laatste het geval is, wordt ook gespecificeerd of de persoon is geboren in een andere EU-lidstaat of in een land buiten de EU;

c) land van staatsburgerschap, waarbij wordt gespecificeerd of de persoon in het land zelf is geboren of in een ander land; indien het laatste het geval is, wordt ook gespecificeerd of de persoon staatsburger is van een andere EU-lidstaat of van een land buiten de EU;

d) leeftijd, in volle jaren; (facultatief) onder 16 en/of boven 74 jaar;

e) opleidingsniveau (hoogste met succes voltooide onderwijsniveau) overeenkomstig de International Standard Classification of Education (ISCED 2011): hoogstens lager secundair onderwijs (ISCED 0, 1 of 2); hoger secundair en postsecundair niet-tertiair onderwijs (ISCED 3 of 4); tertiair onderwijs (ISCED 5, 6, 7 of 8); minder dan primair onderwijs (ISCED 0); primair onderwijs (ISCED 1); lager secundair onderwijs (ISCED 2); hoger secundair onderwijs (ISCED 3); postsecundair niet-tertiair onderwijs (ISCED 4); tertiair onderwijs korte cyclus (ISCED 5); bachelor of gelijkwaardig (ISCED 6); master of gelijkwaardig (ISCED 7); doctor of gelijkwaardig (ISCED 8);

f) werkstatus, specificeer of de persoon werknemer of zelfstandige is, inclusief meewerkende gezinsleden (facultatief: voltijdwerknemer of -zelfstandige; deeltijdwerknemer of -zelfstandige; werknemer; werknemer met een vaste baan of een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd; werknemer met een tijdelijke baan of een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd; zelfstandige, inclusief meewerkende gezinsleden);

g) specificeer werkgelegenheidssector:

Secties van de NACE Rev. 2	Omschrijving
A	Landbouw, bosbouw en visserij
B, C, D en E	Industrie, winning van delfstoffen en andere industrie
F	Bouwnijverheid
G, H en I	Groot- en detailhandel, vervoer, verschaffen van accommodatie en maaltijden
J	Informatie en communicatie
K	Financiële activiteiten en verzekeringen
L	Exploitatie van en handel in onroerend goed
M en N	Zakelijke dienstverlening
O, P en Q	Openbaar bestuur en defensie, onderwijs, menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening
R, S, T en U	Overige diensten

h) werkstatus, specificeer of de persoon werkloos is, of een student die geen deel uitmaakt van de arbeidskrachten, of op een andere manier geen deel uitmaakt van de arbeidskrachten; het is facultatief om in het laatste geval aan te geven of de persoon gepensioneerd of vervroegd uitgetreden is of zijn zelfstandige activiteit heeft opgegeven, blijvend arbeidsongeschikt is, militaire of vervangende dienstplicht vervult, het huishouden doet, of anderszins niet-actief is;

i) beroep overeenkomstig de International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), waarbij wordt gespecificeerd of de persoon een handarbeider, hoofdarbeider, ICT-werker of niet-ICT-werker is; (facultatief) alle beroepen overeenkomstig ISCO-08 gecodeerd op tweecijferig niveau.

E. FREQUENTIE

De in deze bijlage voorgeschreven gegevens worden eenmaal verstrekt voor 2018.

F. TERMIJNEN VOOR DE INDIENING VAN DE RESULTATEN

1. De bestanden met individuele gegevens die niet rechtstreeks tot de betrokken statistische eenheden herleidbaar zijn, zoals bedoeld in artikel 6 van en bijlage II, punt 6, bij Verordening (EG) nr. 808/2004 worden uiterlijk op 5 oktober 2018 bij Eurostat ingediend. Uiterlijk op die datum moet de gegevensreeks zijn voltooid, gevalideerd en goedgekeurd.

2. De metagegevens, zoals bedoeld in artikel 6 van Verordening (EG) nr. 808/2004, worden uiterlijk op 31 mei 2018 aan Eurostat gezonden.

3. Het verslag over de kwaliteit, zoals bedoeld in artikel 7, lid 3, van Verordening (EG) nr. 808/2004, wordt uiterlijk op 5 november 2018 aan Eurostat gestuurd.

4. De gegevens en metagegevens worden bij Eurostat ingediend met gebruikmaking van de diensten van het centrale toegangspunt, overeenkomstig de door Eurostat gespecificeerde uitwisselingsnorm. Voor de metagegevens en het verslag over de kwaliteit wordt gebruikgemaakt van de door Eurostat bepaalde standaard-metagegevensstructuur.